

Wymagania edukacyjne z religii dla klasy V szkoły podstawowej na 1 lekcję religii tygodniowo

według podręcznika „Szczęśliwi, którzy szukają prawdy” nr AZ-21-01/20-KI-2/20,

zgodnego z programem nauczania „Przez prawdę, dobro i piękno zdobywamy świętość” nr AZ-2-02/20

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Szukam prawdy	- wymienia wartości, które pomagają osiągnąć prawdziwe szczęście, - uzasadnia, że budowanie własnego życia wymaga długofalowej pracy nad sobą, - podaje prawdę, że Bóg kocha miłością bezwarunkową, - wskazuje na Jezusa jako Zbawiciela, który wyzwala z niewoli grzechu, - podaje prawdę, że stan duszy człowieka wpływa na jego relacje z otoczeniem, - podaje prawdę, że siłą, która pociąga ludzi do dobra, jest miłość Jezusa, - wymienia rzeczy ostateczne człowieka.	- interpretuje przypowieść o domu na skale, - wymienia najważniejsze wartości w życiu człowieka, - uzasadnia, że warto poszukiwać Jezusa pomimo swojej grzeszności, - podaje definicję piekła i nieba oraz wyjaśnia, czym są, - wyjaśnia, na czym będzie polegał sąd ostateczny i szczegółowy, - podaje argumenty, że pseudonaukowe przepowiednie i zapowiedzi końca świata są sprzeczne z chrześcijaństwem.	- wyjaśnia znaczenie porównań: dom, kopanie fundamentu, skała, ziemia, powódź, - charakteryzuje pseudowartości proponowane przez współczesny świat, - podaje przykłady przewodników, którzy pomagają odróżnić wartości od pseudowartości, - uzasadnia, że pójście za prawdą wymaga nieustannego podejmowania wyborów, - charakteryzuje konsekwencje zaproszenia Jezusa do swego serca (życia), - wyjaśnia, dlaczego Bóg pozwala żyć obok siebie ludziom dobrym i złym, - opowiada przypowieści o chwaście i o sieci.	- interpretuje biblijną perykopę o uzdrowieniu paralityka (Mt 9,1-8), - interpretuje biblijną perykopę o Zacheuszu (Łk 19,1-10), - podaje, czego symbolem jest siewca, ziarno, chwast, żniwo, połów i sieć w o chwaście i o sieci.	- omawia prawdę, że grzech jest przeszkodą w poznaniu i akceptacji prawdy o sobie i o Bożej miłości, - uzasadnia, że o własnych siłach człowiek nie jest w stanie wyzwolić się z grzechu i potrzebuje Bożej pomocy.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina	• wyjaśnia, czym jest Pismo Święte, • podaje przykłady znanych ludzi oraz biblijnych bohaterów, którzy spotkali się z Bogiem, • wymienia księgi Starego i Nowego Testamentu oraz podaje ich skróty i sposób ich zapisu, • wyjaśnia, że obserwując świat można dostrzec mądrość i wielkość Boga, • określa, że każdy człowiek rodzi się jako kobieta lub mężczyzna, • wyjaśnia pojęcia: „anioł”, szatan, „zbuntowany anioł”, • charakteryzuje rolę Anioła Stróża w życiu człowieka, • podaje prawdę, że aniołowie zostali stworzeni przez Boga, • podaje prawdę, że przyczyną grzechu pierwszych rodziców było nieposłuszeństwo, • wyjaśnia, że grzechy główne są źródłem innych grzechów, • wymienia konsekwencje grzechu, • wyjaśnia, dlaczego Bóg ocalił Noego od potopu, • mówi z pamięci prawdę wiary o Bożej sprawiedliwości, • wymienia grzechy przeciw pierwszemu przykazaniu: ateizm, niewiara, zwątpienie, agnostycyzm, i je wyjaśnia.	• wyjaśnia pojęcia: objawienie, natchnienie biblijne, • rozróżnia wybrane rodzaje i gatunki literackie w Biblii, • podaje cechy wybranych gatunków literackich: teksty mądrościowe i opisujące działanie Boga, • interpretuje teksty biblijne mówiące o stworzeniu świata, • podaje przykłady niewłaściwej interpretacji tekstu o stworzeniu świata, • podaje prawdę, że biblijna nauka o stworzeniu nie przeczy teorii ewolucji, • wyjaśnia relacje między biblijną nauką o stworzeniu a osiągnięciami nauk przyrodniczych, • interpretuje teksty biblijne: o stworzeniu człowieka; o grzechu pierworodnym i obietnicy zbawienia; o potopie, • podaje prawdę, że człowiek jest najdoskonalszym ze stworzeń, • wyjaśnia, że źródłem godności człowieka jest podobieństwo do Boga, • wyjaśnia, na czym polegał bunt aniołów wobec Boga, • opisuje sposób działania szatana, • wskazuje owoce sakramentu pokuty i pojednania, • uzasadnia, dlaczego należy systematycznie przystępować do sakramentu pokuty i pojednania, • wyjaśnia pojęcie miłosierdzia Bożego, wiążąc je ze sprawiedliwością, • uzasadnia, że człowiek szanując Boże prawo rozwija się i czyni dobro.	• omawia, co to znaczy „stworzyć”, „tworzyć”, • omawia założenia teorii ewolucji, • wymienia zadania, jakie Bóg przekazał człowiekowi, • wymienia zadania aniołów, • podaje i omawia sytuację, w których zwracamy się do aniołów o pomoc, • wymienia i omawia skutki grzechu pierworodnego w życiu człowieka, • wyjaśnia, na czym polega wolna wola, • wyjaśnia, co znaczy być człowiekiem prawym, • określa, że egoizm i pycha są przyczyną konfliktów między ludźmi.	• na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że grzech niszczy przyjaźń między ludźmi, • wyjaśnia teksty liturgiczne odnoszące się do sakramentu pokuty, • wyjaśnia symbolikę wieży Babel.	• wyjaśnia symbole w biblijnym opisie grzechu pierworodnego i Protoewangelii, • omawia stanowisko Kościoła na temat teorii pochodzenia człowieka od małpy, • interpretuje biblijne opowiadanie o Kainie i Abla (Rdz 4,2b-15).

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Historia zbawienia: patriarchowie	• wyjaśnia, że od Abrahama wziął początek naród wybrany, • podaje prawdę, że wiara jest darem Boga i wymienia jej cechy, • charakteryzuje postać Abrahama jako „ojca wierzących”, • definiuje pojęcia: błogosławieństwo, cnoty Boskie i kardynalne, • podaje fakt, że synowie Jakuba dali początek dwunastu pokoleniom narodu Izraela, • podaje prawdę, że Izraelici w niewoli prosili Boga o pomoc, • podaje prawdę, że krew baranka uratowała Izraelitów przed śmiercią, • podaje prawdę, że Jezus jest prawdziwym Barankiem Paschalnym, • podaje prawdę, że śmierć Izraelitów spowodowana przez węże była karą za niewierność, • podaje, kiedy i w jaki sposób oddajemy cześć krzyżowi, • wyjaśnia słowa wstępu do Dekalogu, • omawia rolę Mojżesza i Jozuego jako mediatora między Bogiem a narodem, • opowiada o powołaniu Gedeona oraz formowaniu jego armii.	• wyjaśnia pojęcie „patriarcha”, • omawia, że Bóg jest wierny swoim obietnicom i chce stale przebywać w naszym życiu, • charakteryzuje postawę Abrahama wobec Boga w sytuacji próby, • opowiada historię życia Józefa (syna Jakuba), • podaje przykłady trudnych sytuacji, z których Bóg wyprowadził dobro, • opowiada o powołaniu Mojżesza, • opowiada o sytuacji Izraelitów w Egipcie i wybranych wydarzeniach z wędrówki przez pustynię, • wyjaśnia pojęcie „Pascha” oraz na czym polegała Pascha Izraelitów, • uzasadnia, że manna z nieba jest zapowiedzią Eucharystii, • omawia symbolikę węża miedzianego umieszczonego na pału, • opowiada o Przymierzu na Synaju, • definiuje pojęcia: przymierze, dekalog, • określa, że sędziowie byli przywódcami Izraelitów, powołanymi przez Boga, by wyzwolić ich z ucisku nieprzyjaciół, • charakteryzuje postawę Gedeona wobec Boga.	• określa miejsce Abrahama w historii zbawienia, • omawia okoliczności zmiany imienia Jakuba na Izrael (Rdz 32,25-32), • uzasadnia konieczność samodyscypliny i pracy nad sobą, • charakteryzuje zniewolenia współczesnego człowieka, • wyjaśnia słowa kapłana: „Oto Baranek Boży...” oraz słowa modlitwy: „Baranku Boży...”, • uzasadnia, że woda ze skały i manna, wąż miedziany były znakiem troski Boga o naród wybrany, • opowiada o odnowieniu przymierza przez naród wybrany z inicjatywy Jozuego, • uzasadnia, że przesłanie przykazań Bożych jest ponadczasowe, • charakteryzuje Boże kryteria wyboru ludzi.	• uzasadnia, że Izrael jest nadal narodem wybranym, • uzasadnia, że krew Jezusa ratuje Jego wyznawców przed śmiercią wieczną, • formułuje modlitwę dziękczynną za Bożą opiekę i dar Eucharystii, • wyjaśnia, na czym polegały zobowiązania Boga i Izraelitów w przymierzu, • wyjaśnia, dlaczego tablice z Dekalogiem nazwane są tablicami Świadectwa, • uzasadnia, że każdy ma jakieś zadanie wyznaczone mu przez Boga.	• wyjaśnia, że wiara polega na wyjściu poza granicę tego, co jest dla człowieka logiczne i zrozumiałe, • podaje przykłady doświadczania opieki Boga w sferze materialnej i duchowej.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach: chrzest, Eucharystia	• podaje, czym jest sakrament chrztu świętego, • definiuje pojęcie liturgii Kościoła, • wymienia główne części Mszy Świętej oraz liturgii słowa, • wymienia sposoby obecności Chrystusa w liturgii, • charakteryzuje działanie Boga i człowieka w liturgii, • wymienia i omawia elementy liturgii słowa i liturgii eucharystycznej, • wymienia i interpretuje podstawowe postawy, znaki i symbole liturgiczne, • wymienia pozdrowienia chrześcijańskie i wyjaśnia ich znaczenie.	• mówi z pamięci formułę udzielania chrztu, • wyjaśnia, na czym polega nowe życie otrzymane na chrzcie, • wyjaśnia, na czym polega udział w misji kapłańskiej, prorockiej i królewskiej, • wykazuje, że Msza Święta jest uobecnieniem ofiary krzyżowej Jezusa, • charakteryzuje przyjmowanie Komunii Świętej jako przejaw głębokiej zażyłości z Jezusem, • wyjaśnia, czym są sakramentalia, • rozpoznaje i wyjaśnia chrześcijańską wartość wybranych sakramentaliów.	• wymienia obrzędy wyjaśniające chrzest, • potrafi zademonstrować sposób udzielenia chrztu w nagłym wypadku, • podaje przykłady ludzi, dla których uczestnictwo w Eucharystii było największą wartością, • uzasadnia, że teksty biblijne czytane podczas liturgii są kierowanym do nas słowem Boga, • wymienia za kogo i z kim modlimy się w drugiej modlitwie eucharystycznej, • uzasadnia, że przyjmowanie sakramentaliów wynika z miłości do Boga, • uzasadnia, że do życia chrześcijańskiego konieczna jest stała więź z Chrystusem.	• wyjaśnia symbolikę obrzędów chrztu, • uzasadnia, że uczestnicząc w liturgii spotykamy Chrystusa Zmartwychwstałego, • wyjaśnia, dlaczego kapłan wypowiada słowa modlitwy w liczbie mnogiej, • przyporządkowuje wybrane znaki, symbole i postawy liturgiczne do odpowiednich momentów Mszy Świętej.	• interpretuje teksty liturgiczne odnoszące się do chrztu, • omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy liturgii Kościoła.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Moja codzienność	• omawia, czym są przykazania, • wymienia obowiązki wobec Boga wynikające z Bożych przykazań, • podaje przykłady wykroczeń przeciw wierze i Bożej czci: bluźnierstwo, nieuczciwość, krzywoprzysięstwo, wiarołomstwo. • wymienia kręgi relacji z innymi: rodzina, przyjaciele, koledzy, obcy, • wymienia przyczyny konfliktów występujących w szkole i rodzinie.	• podaje kryteria, według których należy kształtować swoje życie, • charakteryzuje konsekwencje swoich działań w chwili obecnej, dorosłym życiu oraz w wieczności, • definiuje pojęcie „prawo Boże”, • podaje zasady, na których opierają się relacje międzyludzkie, • omawia sposoby zapobiegania konfliktom, • podaje przykłady ludzi, którzy osiągnęli sukces dzięki wyteżonej pracy, • uzasadnia potrzebę pracowitości dla rozwoju zarówno osób wybitnych, jak i przeciętnych.	• charakteryzuje konsekwencje wykroczeń przeciw przykazaniom I–III, • charakteryzuje różnice w relacjach między osobami bliskimi i obcymi, • interpretuje przypowieść o talentach.	• wyjaśnia, dlaczego konsekwencją samotności może być niechęć do życia.	• uzasadnia, że praca nad rozwojem umiejętności jest realizacją zadań powierzonych mu przez Boga.

Dział I	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Dzieje Kościoła	• podaje przykłady zetknięcia się św. Pawła z kulturą grecką i rzymską, • charakteryzuje postawę św. Pawła wobec przejawów kultury greckiej i rzymskiej, • wyjaśnia pojęcie „misjonarz”, • wyjaśnia, na czym polega misyjna natura Kościoła, • charakteryzuje działalność ewangelizacyjną misjonarzy niosących Ewangelię w różnych częściach Europy, • uzasadnia wartość chrześcijańskich zasad w kształtowaniu się i rozwoju europejskich społeczeństw, • omawia zakonne życie benedyktynów, • prezentuje życie i działalność misyjną św. Wojciecha, • wyjaśnia znaczenie chrztu Polski dla dalszych jej dziejów, • podaje najważniejsze fakty z życia św. Stanisława.	• wymienia męczenników, o których jest mowa w Dziejach Apostolskich i w późniejszych źródłach historycznych, • charakteryzuje postawę chrześcijan-męczenników: I–IV w., • podaje przykłady prześladowania chrześcijan współcześnie, • definiuje pojęcia: benedyktyni, monastycyzm, reguła zakonna, • charakteryzuje benedyktyńską regułę zakonną, ukazując jej aktualność dla współczesnego człowieka, • omawia wpływ benedyktynów na rozwój cywilizacji i kultury europejskiej, • wymienia pierwsze biskupstwa na ziemiach polskich, • charakteryzuje konflikt pomiędzy bp. Stanisławem a królem Bolesławem Śmiałym, • relacjonuje wpływ śmierci św. Stanisława na późniejsze zjednoczenie kraju, • podaje fakty z życia św. Jadwigi, • charakteryzuje rolę królowej Jadwigi w krzewieniu wiary chrześcijańskiej.	• wyjaśnia, na czym polega męczeństwo ducha (białe męczeństwo), • definiuje pojęcie inkulturacji, • podaje przykłady współczesnych areopagów, • podaje w zarysie kolejność chrystianizacji poszczególnych ludów i terytoriów Europy, • prezentuje koleje życia św. Benedykta z Nursji, • podaje znaczenie sentencji „Ora et labora”, • przedstawia motywy osobiste i polityczne przyjęcia chrztu przez Mieszka I, • podaje datę liturgicznej uroczystości św. Wojciecha i św. Stanisława, • wymienia zasługi św. Jadwigi dla chrześcijaństwa, • podaje datę jej wspomnienia liturgicznego.	• wyjaśnia przyczyny niechęci Żydów do chrześcijan w I w., • opisuje przemiany cywilizacyjne związane z wprowadzeniem chrześcijaństwa, • uzasadnia wybór św. Benedykta na głównego patrona Europy, • uzasadnia doniosłość zjazdu gnieźnieńskiego, • uzasadnia, dlaczego św. Stanisław należy do głównych patronów Polski.	• opisuje rozwój chrześcijaństwa w warunkach prześladowań, • omawia problemy związane z inkulturacją chrześcijaństwa w pierwszych wiekach, • wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzenie kultury.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia	- wymienia wydarzenia z życia św. Stanisława Kostki świadczące o jego duchowej sile, - wymienia sposoby czci Bożego miłosierdzia (D.1.3), - podaje przykłady sytuacji, w których potrzebujemy miłosierdzia ze strony Boga i ludzi.	- potrafi ocenić, co nam pomaga, a co przeszkadza w osiągnięciu świętości, - uzasadnia, dlaczego św. Stanisław Kostka został wybrany na patrona dzieci i młodzieży (E.1.8), - określa, w czym się przejawia Boże miłosierdzie (A.5.2), - wskazuje różnice między Bożym objawieniem a objawieniami prywatnymi (A.10.4).	- definiuje pojęcia: święty, patron, - podaje datę, kiedy Kościół oddaje cześć św. Stanisławowi Kostce, - wymienia najważniejsze wydarzenia z życia św. Faustyny.	- wykazuje związek fragmentu Mdr 4,7.9-10.13-15 z życiem św. Stanisława Kostki, - interpretuje teksty biblijne mówiące o miłosierdziu Jezusa.	charakteryzuje rolę św. Faustyny w szerzeniu czci Bożego miłosierdzia.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. Wydarzenia zbawcze	• podaje prawdę, że grzebanie umarłych jest uczynkiem miłosierdzia i chrześcijańskim obowiązkiem, • wyjaśnia, dlaczego na grobach stawia się krzyże, • opisuje strukturę i wyjaśnia znaczenie roku liturgicznego, • opowiada biblijną historię o narodzeniu Jezusa, • wymienia chrześcijańskie tradycje związane ze świętami Bożego Narodzenia, • opowiada biblijną historię o mędrcach ze Wschodu, • wyjaśnia, dlaczego przyjście Jezusa na ziemię ma znaczenie dla całej ludzkości, • podaje datę uroczystości Objawienia Pańskiego, • omawia treść perykopy o kuszeniu Jezusa.	• wyjaśnia przesłanie prefacji o zmarłych, • wyjaśnia, że modlitwa za zmarłych jest pomocą duszom oczekującym w czyśćcu, • podaje definicję roku liturgicznego, • wyjaśnia, dlaczego w każdym roku liturgicznym powtarzamy uobecnianie w liturgii wydarzeń zbawczych, • przyporządkowuje nabożeństwa do okresów roku liturgicznego, • omawia prawdę wiary o wcieleniu Bożego Syna, • uzasadnia wartość chrześcijańskich tradycji związanych ze świętami Bożego Narodzenia we właściwym przeżywaniu prawd wiary, • wyjaśnia symbolikę darów złożonych przez mędrców, • charakteryzuje postawę Jezusa wobec kusiciela, • wyjaśnia zadania Jezusa-Mesjasza, • uzasadnia konieczność duchowej bliskości z Jezusem dla skutecznej walki z pokusami, • omawia teksty biblijne i pozabiblijne o śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa: uczniowie w Emaus, • podaje przykłady spotkań z Chrystusem po Jego zmartwychwstaniu, • uzasadnia potrzebę liturgicznych spotkań z Chrystusem.	• uzasadnia potrzebę modlitwy za zmarłych i troskę o ich groby, • podaje, że rok liturgiczny przebiega według cyklu A, B, C, • wyjaśnia tradycyjną symbolikę świąt Bożego Narodzenia, • uzasadnia, że Bóg daje znaki na naszej drodze do poznania i spotkania Chrystusa, • wskazuje wydarzenia paschalne na schemacie roku liturgicznego.	• wyjaśnia, że Bóg przez konkretne wydarzenia w dziejach świata i konkretnych ludzi prowadzi nas do zbawienia, • podaje tytuły kolęd związanych z mędrcami ze Wschodu, • omawia działalność Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci, • podaje przykłady współczesnego konsumpcjonizmu.	• uzasadnia, że modlitwa za zmarłych jest przejawem wiary w życie wieczne oraz wyrazem nadziei, która się spełni przy spotkaniu w niebie, • opowiada, jak Kościół oddaje cześć świętym wspominanym w roku liturgicznym, • wyjaśnia duchowe znaczenie pustyni, • charakteryzuje znaczenie spotkań ze Zmartwychwstałym dla umocnienia wiary Jego uczniów.